

Sygn. akt XVII Ame 57/03

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2004 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie- Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

W składzie następującym:

Przewodniczący SSR (del.) Witold Rękosiewicz

Protokolant: Monika Pałaszewska

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2004 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania P.

Spółki Akcyjnej z/s

w W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

zainteresowany: Ł. Zakład Energetyczny Spółka Akcyjna w Ł.

o ukształtowanie treści umowy na dostawę energii

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 27 czerwca 2003 r.

I. oddała odwołanie

II. zasądza od Ł.

Spółki Akcyjnej w

W. na rzecz Skarbu Państwa Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 1000 zł /jeden tysiąc/ tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSR Witold Rękosiewicz

Uzasadnienie

Powód P ..... S.A. w W. wniósł odwołanie od Decyzji pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 27 czerwca 2003 r. o zawarciu umowy sprzedaży minimalnej ilości energii elek-

trycznej (MiE) pomiędzy powodem a zainteresowanym Ł. Zakładem Energetycznym S.A. w Ł.

Skarżący zarzucił naruszenie art. 105 k.p.a. poprzez wydanie decyzji, w której pozwany wbrew normie w/w przepisu orzekł zawarcie w dniu 27 czerwca 2003 r. aneksu nr 1 do umowy sprzedaży energii elektrycznej o treści identycznej jak treść aneksu o tym samym numerze podpisanego przez strony (powoda i zainteresowanego) przez co spowodował, że w obrocie prawnym znalazły się dwa aneksy nr 1 do umowy o tej samej treści różniące się datą zawarcia. Powołując się na art. 479¹⁰⁵ kpa zarzucił, że decyzja administracyjna w tym zakresie jako bezprzedmiotowa powinna zostać zmieniona i wyeliminowana z obrotu prawnego.

Powód zarzucił również, że pozwany zaskarżoną decyzją odmówił jednocześnie ustalenia warunków zabezpieczenia należytego wykonania umowy stawiając tym samym powoda w niekorzystnej sytuacji poprzez uniemożliwienie należytej ochrony swych interesów jako strony umowy zainteresowanemu z nieuzasadnionych przyczyn uprzywilejowaną pozycję.

Z powyższych względów wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez ustalenie warunków umowy sprzedaży MiE na podstawie kontraktów długoterminowych (KDT) z uwzględnieniem zabezpieczenia wykonania umowy zgodnie z treścią proponowanego aneksu nr 2 do umowy i zasądzenie kosztów postępowania.

Pozwany wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko zajęte w Decyzji z dnia 27 czerwca 2003 r.

W szczególności podniósł, że orzekając o treści umowy między powodem a zainteresowanym uwzględnił uzgodnioną przez strony w czasie trwania postępowania administracyjnego treść aneksu nr 1 do umowy, który strony parafowały. Jednocześnie nie uwzględnił zgłoszonych w piśmie z dnia 20 maja 2003 r. propozycji aneksu nr 2 dotyczących ustanowienia w umowie warunków zabezpieczenia jej wykonania poprzez stosowną zmianę treści § 24 i § 34 umowy. Nie

naruszył tym samym przepisu art. 105 kpa bowiem uznał, że wydając Decyzję uregulował merytorycznie kwestie, które mimo poczynionych uzgodnień były nadal sporne między stronami.

Również zainteresowany – Ł. Zakład Energetyczny S.A. wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów postępowania, dzieląc w pełni argumentację zaprezentowaną przez pozwanego w uzasadnieniu Decyzji i odpowiedzi na odwołanie.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił co następuje:

Bezspornym jest, że w wyniku przeprowadzonego na wniosek Ł. Zakładu Energetycznego S.A. w Ł. postępowania administracyjnego Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał w dniu 27 czerwca 2003 r. Decyzję ustalającą treść umowy sprzedaży minimalnej ilości energii elektrycznej pomiędzy powodem a zainteresowanym.

Przyczyną złożenia przez Ł. Zakład Energetyczny S.A. wniosku o wydanie decyzji było występowanie w projekcie umowy proponowanym przez P. S.A. dwóch kwestii spornych dotyczących wnoszenia opłaty kontraktowej i treści załącznika określającego sposób ustalenia grafików handlowych sprzedaży minimalnej ilości energii. Podczas postępowania administracyjnego wnioskodawca powiadomił pozwanego, że w wyniku prowadzonych negocjacji strony porozumiały się co do zasad grafików sprzedaży energii.

Przyjmując powyższą informację do wiadomości pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uznał, że spór w tym zakresie ustał i nie wymaga rozstrzygnięcia w formie decyzji administracyjnej.

Strony doszły również do porozumienia w zakresie warunków wstrzymania dostaw energii oraz zasad zastosowania i wysokości opłaty kontraktowej, o czym powiadomiły pismami z dnia 20 maja 2003 r. (PSE S.A.) i 21 maja 2003 r. (ŁZE S.A.). Jednocześnie PSE S.A. wnosząc o umorzenie postępowania w zakresie przez strony uregulowanym wystąpiły o ustalenie w drodze decyzji

administracyjnej treści umowy zgodnie z zawartymi w aneksie nr 2 warunkami określającymi nowe zasady zabezpieczeń należytego wykonania umowy, które zaprezentowały pierwotnie w piśmie z dnia 9 stycznia 2003 r. (k.-102 i 106 akt adm.)

Dotyczyły one zmian §§ 24 i 35 oraz wprowadzenia § 40 umowy przewidującego zabezpieczenie wykonania umowy w postaci weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową do kwoty 21.500,000 zł oraz oświadczenia w formie aktu notarialnego o poddaniu się przez Spółkę dystrybucyjną rygorowi egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 kpc do kwoty wskazanej na wekslu. Wobec przedstawionych stanowisk i nie zaakceptowania przez ŁZE S.A. zapisu aneksu nr 2 do umowy Prezes Urzędu Regulacji Energetyki stwierdził, że przedstawione w nim propozycje zabezpieczeń stanowią na tym etapie postępowania jedyną kwestię sporną, która wymaga rozstrzygnięcia w drodze decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r., nr 153 poz. 1504). W tym stanie postępowanie administracyjne zakończono i dnia 27 czerwca 2003 r. wydana została Decyzja administracyjna, od której powód wniósł odwołanie.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje:

Za trafne należy uznać przyjęte przez pozwanego stanowisko, iż wobec zgłoszenia przez PSE S.A. w piśmie z dnia 20 maja 2003 r. nowych propozycji ustalenia treści umowy brak było podstaw do umorzenia postępowania w zakresie, w którym strony doszły porozumienia. Nadal bowiem istniała konieczność wydania decyzji rozstrzygającej kwestie sporne, które kształtowały treść umowy odmiennie niż w części uzgodnionej poprzez propozycje kolejnych zmian §§ 25 i 35 umowy oraz wprowadzenie nowego § 40. Ustalając w treści zaskarżonej Decyzji ostateczną wersję aneksu nr 1 do umowy pozwany nie uwzględnił tym samym przedstawionych przez powoda propozycji. Wydając decyzję administracyjną w takiej formie pozwany właściwie zinterpretował przepis art. 105 § 2 kpa, w myśl którego organ administracji może umorzyć postępowanie tylko w

przypadku, gdy wystąpi o to strona, z której wniosku wszczęte zostało postępowanie. W tym przypadku z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania administracyjnego wystąpiła Spółka dystrybucyjna a nie powód, który wnosił o jego umorzenie.

W dalszym rzędzie powód odnosząc się do uzasadnienia decyzji pozwanego podniósł, że pogląd, iż w wyniku unormowania art. 45 ust. 1 a, prawa energetycznego w przymusowej sytuacji odnośnie zawarcia umowy jest wyłącznie zainteresowany jest nie do przyjęcia ponieważ przepis ten odnosi się w równym stopniu do powoda jak i do zainteresowanego. Obie strony są zdaniem powoda w sytuacji przymusowej. Każdorazowo na treść zawieranej przez każdą ze stron umowy zakupu (powoda z wytwórcą energii, zainteresowanego z powodem) ma wpływ ten sam powołany wyżej przepis prawa. Powód nie uwzględnił jednak okoliczności, że zainteresowany ma w porównaniu z nim mniejszą swobodę działania, co wynika choćby z samych zapisów w taryfach powoda zatwierdzonych przez Prezesa URE, nakładających na Spółki dystrybucyjne obowiązek zakupu MiE i to po ustalonych cenach i w ustalonych terminach. Przy czym nie mają one możliwości zmiany dostawcy energii z powodu braku uprawnienie do korzystania z usług przesyłowych (rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 stycznia 2003 r. w sprawie harmonogramu uzyskiwania przez odbiorców prawa do korzystania z usług przesyłowych – Dz. U. z 2003 r. Nr 17, poz. 158).

Za chybiony należy również uznać zarzut powoda o sprzeczności stanowiska pozwanego z przepisem rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 25 września 2000 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, obrotu energią elektryczną, świadczenia usług przesyłowych ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. z 2000 r. nr 85, poz. 957) i art. 5 prawa energetycznego. Powołując się na w/w przepisy Prezes URE wskazał, że uwzględniona przez strony umowa, która nie jest zawierana w warunkach rynku konk-

rencyjnego, co już uprzywilejowuje powoda, powinna przy zapewnieniu ochrony interesów obu stron z zachowaniem równowagi określać warunki techniczne i handlowe.

Wprowadzenie zapisu o zabezpieczeniach w formie weksla in blanco deklaracji wekslowej i poddaniu się egzekucji naruszyłoby tę zasadę. Pozwany trafnie argumentuje, że przyjęte w umowie zapisy w wystarczającym stopniu zabezpieczają interes powoda a dalsze zabezpieczenia zmierzałyby do ukształtowania pozycji powoda z nieuzasadnionych przyczyn korzystniej w tym zakresie. Celnie zauważa powód, że przy zawieraniu umowy sprzedaży MiE należy stosować art. 353¹ kc, który stanowiąc o swobodzie zawierania umów określa jej granice w postaci natury stosunku prawnego, ustawy i zasad współżycia społecznego, które należy odczytywać jako dobre obyczaje panujące w stosunkach handlowych. Lecz zastosowanie proponowanych przez powoda zabezpieczeń prowadziłoby do naruszenia dobrych obyczajów obrotu poprzez zbyt nieuprzywilejowanie jednej ze stron w zakresie zabezpieczenia wykonania umowy. Zabezpieczenia, których wprowadzenia domagał się powód dałyby mu zbyt duże, nieadekwatne do stopnia zagrożenia uprawnienia do egzekucji. Powód złożonymi dokumentami oraz podczas rozprawy nie udowodnił twierdzeń o niewywiązywaniu się zainteresowanego z zawartych umów i zaleganiem z zapłatą za kilka okresów rozliczeniowych. W tym stanie zarzuty powoda nie poparte żadnymi dowodami należy uznać za przytoczone na użytek sporu.

Odnosząc się do zalecanego w art. 23 prawa energetycznego minimalizowaniu kosztów działalności należy stwierdzić, że wbrew stanowisku powoda właśnie rezygnacja z zastosowania proponowanych zabezpieczeń w większym stopniu przyczynia się do ich obniżenia, bowiem nie pociąga za sobą obowiązku ponoszenia z góry opłaty wekslowej i kosztów notarialnych mimo, że w wyniku rozwoju sytuacji mogłoby okazać się, że było zbędne nawet gdyby dla zainteresowanego przy jego poziomie obrotów koszty te nie byłyby wygórowane. Zawsze przecież byłyby to dodatkowe koszty, które musiałby ponieść zainteresowany.

Należy mieć również na uwadze, że istnienie przewidywalnej grupy odbiorców choć nie gwarantuje powodowi wykonania umowy przez zainteresowanego, świadczy o nierównomierności pozycji stron z przyczyn zewnętrznych, leżących poza umową. Trafna jest uwaga pozwanego, że spółki dystrybucyjne nie mają swobody wyboru kontrahenta.

Zgodzić się należy z powodem, że najpierw następuje dostawa towaru jakim jest energia a potem dopiero zainteresowany spełnia świadczenie. Ale jest to zgodne z naturą stosunku prawnego, tak jak normuje to powołany przez powoda przepis art. 353¹ kc. Ryzyko handlowe powoda zostało jednak w umowie zabezpieczone wystarczająco. Zainteresowany, choć zobligowany istniejącymi przepisami zaakceptował przecież w niemal niezmienionej formie zaproponowane przez powoda warunki mając na względzie dobro wzajemnych stosunków.

Należy także zgodzić się z powodem, że zabezpieczenie, którego się domaga jest prawnie dopuszczalne. Lecz w konkretnej, objętej sporem sytuacji zdaniem Sądu nie jest ono konieczne a jest sprzeczne z zasadą minimalizacji kosztów.

Przyznać też należy rację powodowi, iż nawet w przypadku uwzględnienia propozycji zabezpieczenia ujętych w aneksie nr 2 do umowy nie doszłoby do łącznego spełnienia wskazanych w art. 388 kc przesłanek uprawniających do twierdzenia o usankcjonowaniu w umowie wyzysku.

Strony umowy są profesjonalistami, więc w sprawie nie wystąpiłby element świadomego wykorzystania okazji z powodu ograniczenia możliwości prawidłowej oceny sytuacji.

Również korzyści wynikłe z umowy nie są takie jak w unormowanej przepisem sytuacji. Nie zachodzi tu zagrożenie rażącej dysproporcji świadczeń ponieważ przyjęte w umowie warunki zabezpieczające wykonanie umowy nie stanowią głównego świadczenia stron.

Mając powyższe na uwadze Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów stanął na stanowisku, że za zmianą Decyzji Prezesa URE nie przemawiał słuszny interes stron ani interes społeczny.

Z tych względów wniesione odwołanie wobec braku podstaw do jego uwzględnienia w oparciu o przepis art. 479⁵³ § 1 kpc należało oddalić.

O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 98 kpc stosownie do wyniku sporu.

SSR Witold Rękosiewicz

Na oryginale *Witold Rękosiewicz* podpisany

Za zgodność Sekretarz